

Bruselj, 23. april 2026
(OR. en)

8526/26

**Medinstitucionalna zadeva:
2026/0094 (NLE)**

**ENV 406
CLIMA 220
POLMAR 34**

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	23. april 2026
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2026) 172 final
Zadeva:	Predlog SKLEP SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v okviru Konvenciji o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika na zasedanju komisije OSPAR junija 2026

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 172 final.

Priloga: COM(2026) 172 final

Bruselj, 23.4.2026
COM(2026) 172 final

2026/0094 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v okviru Konvenciji o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika na zasedanju komisije OSPAR junija 2026

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog zadeva sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa v komisiji Konvencije o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika (v nadaljnjem besedilu: komisija OSPAR) o predvidenem sprejetju priporočila o postopnem opuščanju zaščitne vrvi, ki se uporablja kot torna zaščita.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Konvencija OSPAR

Cilj Konvencije o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika (v nadaljnjem besedilu: Konvencija OSPAR) je varstvo morskega območja severovzhodnega Atlantika pred škodljivimi učinki človekovih dejavnosti, da se zaščiti zdravje ljudi, ohranijo morski ekosistemi in, kadar je to mogoče, obnovijo morska območja, ki so bila resno prizadeta. Podpisalo jo je 16 pogodbenic: Belgija, Danska, EU, Finska, Francija, Nemčija, Islandija, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Portugalska, Španija, Švedska, Združeno kraljestvo in Švica. Konvencija OSPAR je začela veljati 25. marca 1998.

2.2. Komisija OSPAR

Komisijo OSPAR (ustanovljena s členom 10 Konvencije OSPAR) sestavljajo predstavniki vsake pogodbenice, sestaja pa se v rednih časovnih presledkih in kadar koli se zdi potrebno zaradi posebnih okoliščin. Njene naloge vključujejo nadzor izvajanja Konvencije in pregled prednostnih nalog OSPAR, stanja morskega območja, učinkovitosti sprejetih ukrepov in potrebe po morebitnih dodatnih ali drugačnih ukrepih. Na podlagi člena 10(3) Konvencije OSPAR lahko komisija OSPAR sprejme sklepe in priporočila v skladu s členom 13 Konvencije OSPAR.

V skladu s členom 20 Konvencije ima vsaka pogodbenica en glas v komisiji OSPAR. EU je upravičena do števila glasov, ki je enako številu njenih držav članic, ki so pogodbenice Konvencije. EU ne sme uveljavljati svoje glasovalne pravice, kadar njene države članice same uveljavljajo svoje glasovalne pravice, in obratno (člen 20(2)). V skladu s členom 13(1) Konvencije OSPAR se sklepi in priporočila sprejmejo s soglasjem pogodbenic ali, če soglasja ni mogoče doseči, s tričetrtinsko večino pogodbenic.

2.3. Predvideni akt komisije OSPAR

Komisija OSPAR naj bi na zasedanju junija 2026 sprejela priporočilo o postopnem opuščanju uporabe zaščitnih vrvi, ki se uporabljajo kot torna zaščita v ribištvu, da bi se znatno zmanjšali morski odpadki iz ribolovnega orodja (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt). Zaščitne vrvi so izdelane iz plastike in tako prispevajo k onesnaževanju s plastiko, poleg tega pa zaradi zapletanja predstavljajo trajno nevarnost za morske vrste.

Priporočilo, ki ni pravno zavezujoče, spodbuja pogodbenice OSPAR, naj sprejmejo nacionalne ukrepe za zamenjavo zaščitnih vrvi z okoljsko primernimi alternativami ter podprejo testiranje in razvoj takih alternativ. Ko bodo ustrezne alternative na voljo, se poleg tega zavzema za skupna prizadevanja za izmenjavo informacij, premagovanje morebitnih ovir in spodbujanje pravnih ukrepov.

Priporočilo spodbuja tudi prizadevanja za spremljanje, da bi razumeli vpliv zaščitnih vrvi na morsko okolje.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Na zasedanju komisije OSPAR junija 2026 se zastopa stališče, da se podpre sprejetje predvidenega akta. Priporočilo je usklajeno z zakonodajo EU o varstvu morskega okolja, vključno z Direktivo (EU) 2019/904, ki obravnava zmanjšanje vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje, in Direktivo 2008/56/ES, ki vzpostavlja okvir za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja. Ključni element Direktive 2008/56/ES vključuje zlasti sprejetje ukrepov za preprečevanje, da bi morski odpadki povzročali škodo obalnemu in morskemu okolju, kar je bistven element za doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda.

Poleg tega Uredba (EU) 2019/1241 vsebuje določbe za ohranjanje ribolovnih virov in varstvo morskih ekosistemov. Ti zakonodajni akti EU zagotavljajo skladen okvir za morebitno postopno opuščanje zaščitnih vrvi za zmanjšanje onesnaževanja s plastiko, kar je v skladu s cilji predvidenega priporočila OSPAR. Stališče Unije o predvidenem priporočilu je potrebno, saj bo olajšalo izvajanje politik in zakonodaje EU ter preprečilo škodo in izboljšalo varstvo morskega okolja. Zato se predlaga, da Unija podpre sprejetje predvidenega akta.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“¹.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Komisija OSPAR je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer s Konvencijo OSPAR.

Predvideni akt je akt s pravnim učinkom v smislu člena 218(9) PDEU, saj ima priporočilo o postopnem opuščanju zaščitnih vrvi, ki se uporabljajo kot torna zaščita pri ribolovu, pravne učinke v skladu z mednarodnim pravom, čeprav ni pravno zavezujoče, saj Konvencija OSPAR pogodbenicam nalaga obveznost ravnanja v zvezi z izvajanjem priporočil komisije OSPAR.

Pri tem bi se bilo treba sklicevati na člen 22 Konvencije OSPAR, ki pogodbenicam nalaga pravno obveznost, da Komisiji OSPAR redno poročajo o „(a) pravnih, zakonskih ali drugih ukrepih, sprejetih za izvajanje določb Konvencije in določb ter priporočil, sprejetih v skladu s to konvencijo, vključno s sprejetimi ukrepi, da se prepreči in kaznuje ravnanje v nasprotju z navedenimi določbami [...]“. Poleg tega člen 23 Konvencije OSPAR določa, da komisija OSPAR „presodi skladnost s Konvencijo in sklepi ter priporočili, sprejetimi v skladu s to konvencijo“.

Iz teh določb je jasno razvidno, da Konvencija OSPAR na pravno zavezujoč način določa, da se od pogodbenic pričakuje, da sprejmejo ukrepe za izvajanje priporočil komisije OSPAR in poročajo o teh ukrepih, skladnost z navedenimi priporočili pa spremlja komisija OSPAR, s

¹ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

čimer pogodbenicam nalaga obveznost ravnanja v zvezi z njimi. Zato se šteje, da imajo priporočila OSPAR pravne učinke za pogodbenice, vključno z Unijo, v smislu člena 218(9) PDEU.

V primeru priporočila o postopnem opuščanju zaščitnih vrvi, ki se uporabljajo kot torna zaščita, je obstoj takih pravnih učinkov potrjen z vsebino priporočila. Pri tem bi se bilo treba sklicevati na točko 5 priporočila o poročilih o izvajanju, ki potrjuje, da se od pogodbenic pričakuje, da bodo priporočilo izvedle in da morajo o tem izvajanju poročati („se predloži“), pri čemer uporabijo posebej določeno obliko poročanja iz Priloge I k priporočilu.

Zato ima predvideni akt za Unijo pravne učinke v skladu z mednarodnim pravom, saj je Uniji kot pogodbenici Konvencije OSPAR naložena obveznost ravnanja za izvajanje predvidenega akta in poročanje o tem izvajanju. Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na varstvo okolja. Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 192(1) PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 192(1) PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v okviru Konvenciji o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika na zasedanju komisije OSPAR junija 2026

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 192(1) v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Konvencijo OSPAR (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) je Unija sklenila s Sklepom Sveta 98/249/ES z dne 7. oktobra 1998.
- (2) Na podlagi člena 10(3) Konvencije lahko komisija, ustanovljena s členom 10(1) Konvencije (v nadaljnjem besedilu: komisija OSPAR), sprejme sklepe in priporočila v skladu s členom 13 Konvencije.
- (3) Komisija OSPAR naj bi na 29. rednem zasedanju, ki se bo začelo 22. junija 2026, sprejela priporočilo o postopnem opuščanju zaščitne vrvi, ki se uporablja kot torna zaščita.
- (4) Če bo priporočilo komisije OSPAR o postopnem opuščanju zaščitne vrvi, ki se uporablja kot torna zaščita, sprejeto, bo imelo pravne učinke za Unijo.
- (5) Zato je primerno, da se določi stališče, ki ga je treba sprejeti v komisiji OSPAR v zvezi s priporočilom o postopnem opuščanju zaščitne vrvi, ki se uporablja kot torna zaščita –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Unija soglaša s sprejetjem priporočila o postopnem opuščanju zaščitne vrvi, ki se uporablja kot torna zaščita, v komisiji OSPAR.

Člen 2

Manjše tehnične spremembe stališča iz člena 1 se lahko dogovorijo brez nadaljnjega sklepa Sveta.

Člen 3

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik/predsednica*